Arkeen, elinympäristöön ja yhteisöihin liittyvän työpajan yhteenveto

Kemijärven pumppuvoimalahankkeiden sidosryhmätyöpaja

Ajankohta	13.10.2026 klo 16.30-18.00
Teema	Arki, elinympäristöt, yhteisö
Osallistujat	1 henkilö (kutsuttuja 51)

Tämä yhteenveto kokoaa arkea, elinympäristöä ja yhteisöjä käsittelevän osallistamiskokonaisuuden tulokset. Teeman sidosryhmä muodostettiin alueen järjestöistä ja yhdistyksistä, koska niiden katsottiin edustavan laajasti paikallisia yhteisöjä sekä tuovan esiin hankkeiden mahdollisia vaikutuksia asukkaiden arkeen, elinympäristöön, hyvinvointiin ja yhteisöllisyyteen. Kutsuttavat tahot tavoitettiin yhteistyössä Järjestökiehisen kanssa, joka toimii alueen järjestöjä ja yhdistyksiä kokoavana toimijana.

Teemasta järjestettiin työpaja, johon kutsuttiin laajasti järjestöjen ja yhdistysten edustajia. Osallistujamäärä jäi kuitenkin vähäiseksi ja työpajaan osallistui yksi henkilö.

Yhteenveto sisältää työpajaa varten suunnitellut sisällöt sekä kuvauksen työpajan toteutuksesta. Koska työpajaan osallistui vain yksi henkilö, hänen esittämiään näkemyksiä ei raportoida eikä niiden perusteella tehdä päätelmiä alueen järjestöjen ja yhdistysten kannoista.

Keskeinen havainto osallistamisprosessista on, että aiheen ympärillä myös järjestöjen ja yhdistysten osallistaminen osoittautui haastavaksi siitä huolimatta, että työpajaan kutsuttiin laajasti eri järjestöjen ja yhdistysten edustajia ja työpajasta viestittiin kohdennetusti Järjestökiehisen kautta. Sama osallistamisen haaste oli toteutunut jo aiemmin yritysten ja oppilaitosten kanssa.

Kemijärven kaupunginvaltuusto on kokouksessaan (3.2.2026) tehnyt valtuustoaloitteen mukaisen periaatepäätöksen, jonka mukaan kaupunki ei salli alueelleen perustettavan pumppuvoimaloita tai vastaavia vesivarantoja. Työpajan tarkoituksena oli tarkastella pumppuvoimalahankkeiden vaikutuksia tilanteessa, jossa hankkeet etenisivät Kemijärven kaupunginvaltuuston kielteisestä kannasta huolimatta. Tavoitteena oli tunnistaa arkeen, elinympäristöön ja yhteisöihin kohdistuvia vaikutuksia, riskejä ja mahdollisuuksia sekä koota näkemyksiä siitä, mitä hankkeiden suunnittelulta ja toteutukselta tulisi tällöin edellyttää kuntalaisten ja kaupungin edun turvaamiseksi.

Työpajaa varten valmistellut materiaalit

1

ARKI, ELINYMPÄRISTÖ JA YHTEISÖT

Mitä pitää turvata?

Millaisia asioita nousee esiin? Lisää myös keino, jolla vaikutusta voidaan vahvistaa, ehkäistä tai hallita.

Vinkki: Voit hyödyntää esiselvityshankkeessa jo tuotettuja materiaaleja, jotka löytyvät työpajasta

Mitä Kemijärven kaupungin ja sen asukkaiden kannalta pitää turvata jos hankkeet etenevät?

Millaisissa arjen asioissa ei saa tapahtua kohtuutonta heikennystä?
Mitä asumisen, liikkumisen, turvallisuuden, vapaa-ajan ja yhteisöjen toiminnan kannalta pitää säilyttää?
Keiden asemaan ja tarpeisiin tulee erityisesti kiinnittää huomiota?
Mistä tunnistetaan, että kaupungin ja asukkaiden etu on turvattu?

Muita ihmisten arkeen, elinympäristöön tai yhteisöihin liittyviä huomioita:

Lopuksi jos aikaa jää: valitse kolme tärkeintä huomiota/reunaehtoa (●)

Työpajan tavoitteena on tunnistaa erilaisia näkökulmia, kokemuksia, huolenaiheita ja kehittämisehdotuksia mahdollisimman monipuolisesti, avoimesti ja luottamuksella.

Keskusteluista ja esitetyistä huomioista laaditaan yhteenveto osaksi esiselvityshankkeen tuloksia eikä yksittäisiä näkemyksiä yhdistetä osallistujiin

BUSINESS KEMIJÄRVI · KEMIJÄRVI · LAPIN LIITTO

2

ARKI, ELINYMPÄRISTÖ JA YHTEISÖT

Mitä hankkeilta tulee edellyttää?

Millaisia asioita nousee esiin? Lisää myös keino, jolla vaikutusta voidaan vahvistaa, ehkäistä tai hallita.

Vinkki: Voit hyödyntää esiselvityshankkeessa jo tuotettuja materiaaleja, jotka löytyvät työpajasta

Mitä hankkeiden suunnittelulta, rakentamiselta ja käytöltä pitää edellyttää?

Mitä pitää olla selvitetty ennen päätöksentekoa?
Mistä pitää sopia sitovasti ennen rakentamista?
Millä toimilla haittoja ehkäistään ja lievennetään?
Mitä vaikutuksia pitää seurata rakentamisen ja käytön aikana?
Kenen vastuulla toimenpiteet ovat?
Mitä tapahtuu jos ehdot eivät täyty?

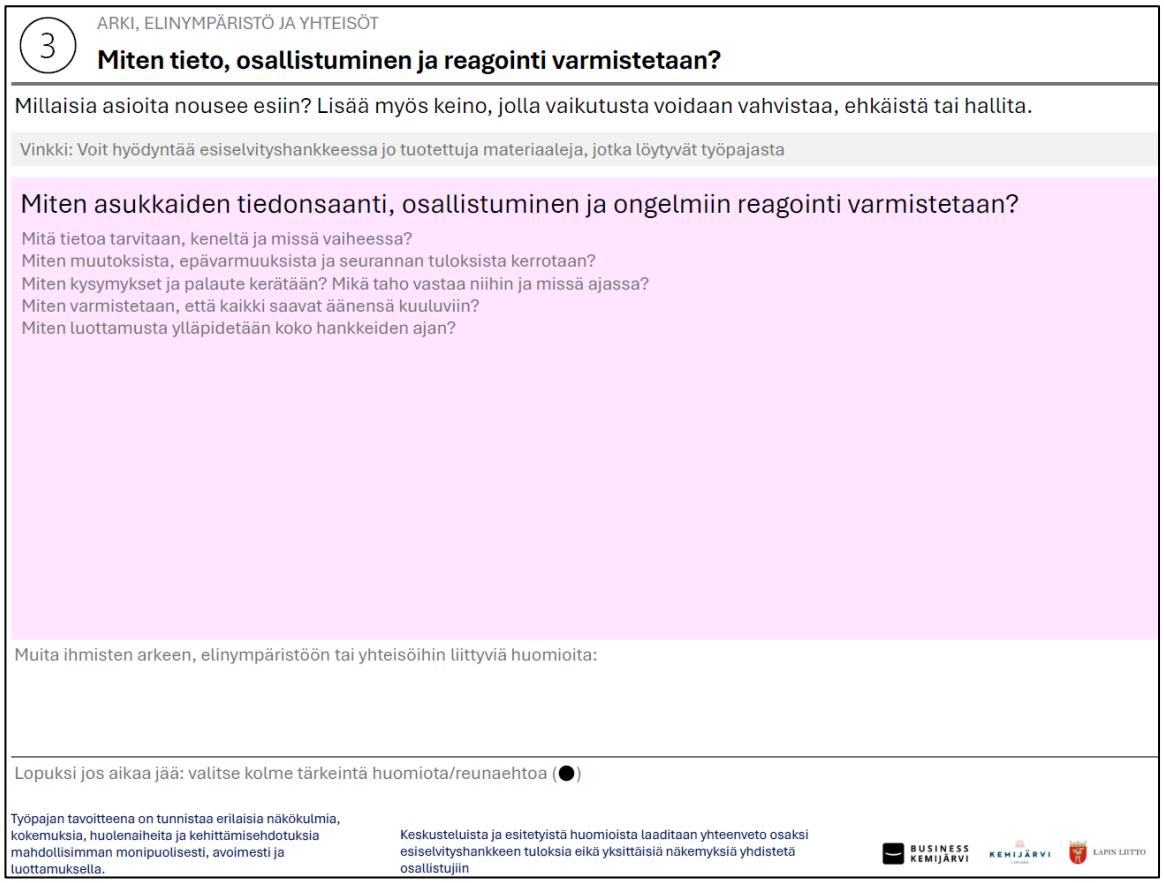
Muita ihmisten arkeen, elinympäristöön tai yhteisöihin liittyviä huomioita:

Lopuksi jos aikaa jää: valitse kolme tärkeintä huomiota/reunaehtoa (●)

Työpajan tavoitteena on tunnistaa erilaisia näkökulmia, kokemuksia, huolenaiheita ja kehittämisehdotuksia mahdollisimman monipuolisesti, avoimesti ja luottamuksella.

Keskusteluista ja esitetyistä huomioista laaditaan yhteenveto osaksi esiselvityshankkeen tuloksia eikä yksittäisiä näkemyksiä yhdistetä osallistujiin

BUSINESS KEMIJÄRVI · KEMIJÄRVI · LAPIN LIITTO

Työpajan huomiot ja yhteenveto

Arki, elinympäristö ja yhteisöt -teeman **sidosryhmä muodostettiin alueen järjestöistä ja yhdistyksistä**, koska niiden toiminta kytkeytyy monin tavoin paikallisten asukkaiden arkeen, vapaa-aikaan, lähiympäristöön ja yhteisöllisyyteen. Eri aloilla toimivien järjestöjen ja yhdistysten kautta oli mahdollista tavoittaa erilaisia väestöryhmiä ja saada esiin paikalliseen toimintaan perustuvia näkökulmia siihen, miten pumppuvoimalahankkeet voisivat vaikuttaa alueen elinympäristöön, palveluihin, virkistyskäyttöön ja yhteisöjen toimintaedellytyksiin. Sidosryhmän **osallistaminen osoittautui kuitenkin haastavaksi**, ja työpajaan osallistui yksi henkilö.

Yhden osallistujan näkemystä ei voida pitää alueen järjestöjen ja yhdistysten yleisenä kantana, minkä vuoksi työpajassa esiin nousseita yksittäisiä huomioita ei raportoida tarkemmin. Keskustelu eteni kuitenkin hyvin, ja työpajassa käytetty kysymyksenasettelu tuki aiheen tarkastelua suunnitellulla tavalla.

Suositukset ja jatkotoimenpiteet

Pumppuvoimalahankkeiden toteutuminen edellyttää normaalisti useita viranomaismenettelyjä, kuten kaavoitusta, ympäristövaikutusten arviointia sekä erilaisia lupa- ja hyväksymisprosesseja. Kaupungilla on menettelyissä merkittävä rooli erityisesti kaavoituksen kautta.

Kemijärven kaupunginvaltuusto on kokouksessaan (3.2.2026) tehnyt valtuustoaloitteen mukaisen periaatepäätöksen, jonka mukaan kaupunki ei salli alueelleen perustettavan pumppuvoimaloita tai vastaavia vesivarantoja. Periaatepäätös on kaupungin poliittinen

linjaus, jonka mukaan pumppuvoimaloita ei hyväksytä kaupungin alueelle. Periaatepäätös ei kuitenkaan itsessään ole lopullinen oikeudellinen este hankkeiden toteuttamiselle. Päätös voidaan esimerkiksi tulevaisuudessa myös kumota tai sitä voidaan muuttaa uuden valtuuston toimesta.

Vaikka kaupunginvaltuusto on linjannut, ettei se hyväksy pumppuvoimaloiden sijoittumista kaupungin alueelle, ei hankkeiden etenemistä voida pitää täysin poissuljettuna. Hankeyhtiöt ovat jatkaneet hankkeidensa valmistelua kaupungin päätöksen jälkeen ja hankkeisiin liittyvät suunnittelu-, arviointi- ja lupaprosessit ovat edelleen käynnissä. Tästä voidaan päätellä, ettei periaatepäätöstä ole tulkittu automaattiseksi hankkeiden päättymiseksi. Tämän vuoksi myös mahdollisiin vaikutuksiin varautumista voidaan pitää perusteltuna.

Esiselvityshankkeen aikana pumppuvoimalahankkeisiin liittyviä näkemyksiä on kerätty kesästä 2026 alkaen useilla eri osallistamistapahtumilla. Selvitystyöhön on sisältynyt kaikille avoin tilaisuus sekä eri sidosryhmille kohdennettuja työpajoja ja kyselyitä.

Esiselvityshanke suosittelee, että tässä työssä valmistellut työpajamallit, kysymyskokonaisuudet, osallistamismateriaalit ja muut aineistot säilytetään kaupungin käytettävissä mahdollista myöhempää tarvetta varten. Vaikka osallistamistoimenpiteissä ei saatu tällä hetkellä kerättyä laajaa aineistoa tai kattavaa kuvaa eri sidosryhmien näkemyksistä, työn aikana valmisteltiin teemoja ja toimintamalleja, joita voidaan hyödyntää tulevaisuudessa, mikäli hankkeet etenevät tai niiden vaikutusten tarkempi arviointi tulee ajankohtaiseksi.

Esiselvityshanke suosittelee lisäksi, että mahdollisten tulevien suunnittelu- tai lupaprosessien yhteydessä vuorovaikutusta jatketaan paikallisten asukkaiden, yhdistysten, yritysten ja muiden sidosryhmien kanssa. Vaikka osallistaminen osoittautui tässä selvitysvaiheessa haastavaksi, hankkeiden mahdolliset vaikutukset ovat luonteeltaan sellaisia, että **vuorovaikutukselle on perusteltua varata mahdollisuus myös jatkossa**.

Esiselvityshanke suosittelee, että mahdollinen tuleva osallistaminen toteutetaan avoimena ja kaupungin koordinoimana prosessina. Kaupungilla on parhaat edellytykset toimia neutraalina tahona tilanteessa, jossa eri osapuolilla on hankkeista toisistaan poikkeavia näkemyksiä. Tällöin osallistumiselle voidaan luoda mahdollisimman tasapuoliset ja luotettavat edellytykset.